

MEMO aan Raad

Aan : De raad van gemeente Noodoostpolder
Van : Burgemeester en wethouders Noordoostpolder
Datum : 3 december 2020
Onderwerp : **Overzicht Corona maart - november 2020**

---

1. Inleiding

Op 15 maart 2020 ging de zogenaamde intelligente lockdown in. Voor iedereen geldt sindsdien een aantal basisregels, zoals 'werk thuis tenzij het echt niet anders kan', 'vermijd drukte' en 'houd 1,5 meter afstand'. Op basis van de mate van verspreiding zijn eerst aanvullende maatregelen afgekondigd en is vanaf mei 2020 stapsgewijs afgeschaald. Inmiddels zitten we vanaf 12 oktober weer in een periode waarin maatregelen aanzienlijk aangescherpt zijn onder de noemer 'gedeeltelijke lockdown'. Naar verwachting zal deze periode nog wel even voortduren.

In deze memo gaan we wat dieper in op wat deze situatie voor Noordoostpolder betekent via een aantal thema's. We schetsen een beeld zonder de intentie te hebben volledig te zijn.

2. Algemene impact op onze samenleving

Iedereen wordt in meer of mindere mate geraakt

De pandemie heeft een enorm effect op de hele wereld en dus ook op de samenleving van Noordoostpolder. Iedereen wordt er in meer of mindere mate door geraakt. Dit kan zijn door ziekte en mogelijk zelfs door sterfgevallen in de naaste omgeving. Maar ook op economisch gebied doordat ondernemingen dicht moesten en evenementen afgelast werden. De beperkende maatregelen hebben daarnaast een grote sociale impact: mensen raakten hun baan kwijt of vinden moeilijker een baan door de afgenomen werkgelegenheid, ze kunnen niet of beperkt bij elkaar op bezoek, ontmoetingsplekken en culturele instellingen zijn of waren dicht. Ook scholen waren gesloten, trouwen en rouwen kan alleen in een zeer beperkt gezelschap. Dit alles zorgt voor eenzaamheid, onzekerheid en stress. In de bijlage een rapport aan over hoe inwoners de gevolgen van de corona maatregelen ervaren.

Maatregelen om de gevolgen te verzachten

Zowel op rijksniveau als op regionaal en lokaal niveau zijn er maatregelen genomen om de gevolgen te verzachten. Denk aan TOZO, waarmee ondernemers financieel worden ondersteund. Of de kinderopvang is geregeld, zodat kwetsbare ouders of ouders in vitale beroepen hun werk konden blijven doen. Naast de ondersteuning vanuit het Rijk en de gemeente, zijn er ook betrokken inwoners opgestaan om hun steentje bij te dragen.

We zien veerkracht, flexibiliteit en er ontstaan mooie initiatieven

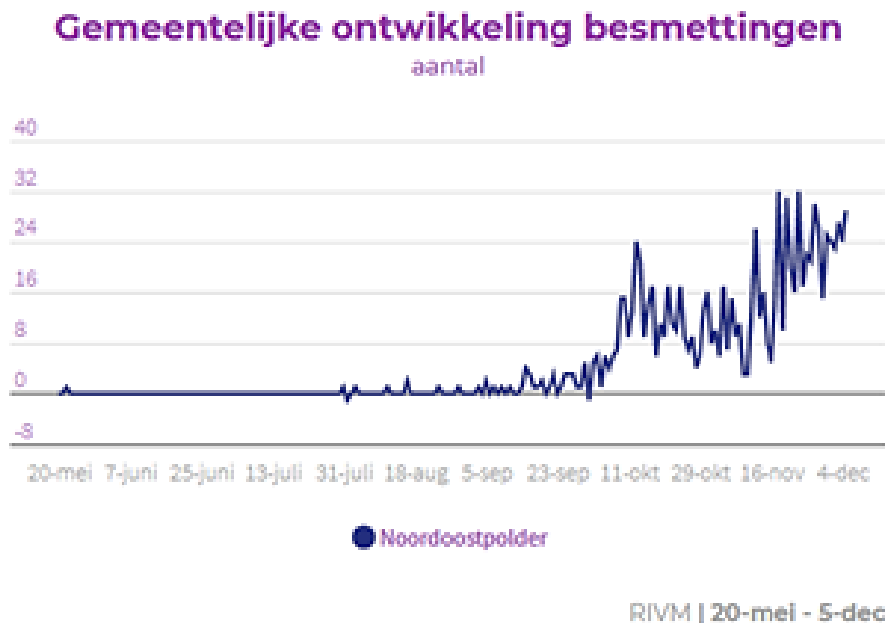
De veerkracht van de samenleving en het vermogen om met deze grote veranderingen om te gaan is groot. Waar zaken stil kwamen te liggen stonden bezorgde en betrokken inwoners op om te kijken wat nog wel mogelijk is en hoe we elkaar kunnen helpen. Ook zien we hoe ondernemers en culturele instellingen alternatieven bedenken om onze inwoners toch te kunnen ontvangen. Onze medewerkers hebben ook snel geschakeld naar het thuiswerken en hebben zich ingezet om onze inwoners en ondernemers te informeren en te ondersteunen. Daar zijn we trots op!

3. Aantal besmettingen in Noordoostpolder

Landelijk kenden de besmettingen tijdens de eerste golf een piek eind maart en begin april. Sinds september wordt gesproken over een tweede golf. Het aantal positief geteste personen loopt ook in Noordoostpolder behoorlijk op. Actuele informatie over het verloop van het aantal besmettingen, ziekenhuis opnames en overledenen kunt u vinden op de website:

<https://www.waarstaatjegemeente.nl/dashboard/corona/impact-coronacrisis-op-uw-gemeente/>

Hier vindt u tevens grafieken over de impact op economie, werkgelegenheid, openbare orde en veiligheid.

4. Communicatie

Alle telkens veranderende maatregelen vraagt om veel communicatie

De besluiten door het kabinet zoals vertaald in de telkens wisselende noodverordening¹ en riep bij inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties steeds veel vragen op. We ontvangen via de Veiligheidsregio alle communicatiemiddelen vanuit het Rijk om éénduidige te communiceren. Noodverordeningen en uitwerkingen daarvan plaatsen we vrijwel per ommegaande op onze website. Ook communiceren we via diverse andere kanalen zoals Facebook, Twitter, Instagram en het gemeentenieuws. Dit om zo veel mogelijk mensen te bereiken. We monitoren dagelijks de berichten op social media en zorgen ervoor dat relevante signalen gedeeld worden met het bestuur en kernteam.

We communiceren uitgebreider via het gemeentenieuws

In het gemeentenieuws plaatsen we uitgebreidere artikelen over corona en de maatregelen. Ook hebben we een 'column van de burgemeester'. Deze column wordt afgestemd op de actuele berichtgeving en het heersende sentiment. We hebben enkele keren gekozen om hierin ook te linken naar gemaakte filmpjes voor social media. We maakten ook een filmpje voor het NTR Sinterklaasjournaal van de burgemeester.

Na een relatief rustige zomer is de communicatie weer geïntensiveerd

We hebben de campagne "Noordoostpolder doet mee" opgezet. Deze is in november van start gegaan. Met deze campagne haken we aan bij de landelijke campagne "Aandacht voor elkaar". We maakten hiervoor een filmpje samen met inwoners en ondernemers. Er hangen mooie doeken als billboards op twee plekken in Emmeloord. En op 20 drukke plaatsen brachten we een sjabloon van green graffiti (milieuvriendelijk) aan.

¹ Tot 1 december hebben 22 verschillende noodverordeningen gehad.

We zetten extra in op bewustwording onder de jeugd

Om de berichtgeving ook op de jeugd te richten is gekozen voor jongeren met een eigen quote over de huidige maatregelen op driehoeksborden en posters te gaan. We zijn nu nog bezig met een vlog van een bekende tiktokster uit Noordoostpolder en een hele goede FiFa-speler.

5. SOCIAAL DOMEIN

We monitoren de impact van de Corona maatregelen op de uitvoering sociaal domein

Hiervoor is een Corona Dashboard gemaakt. Het dashboard gaf voornamelijk inzicht hoe de werkvoorraad zich ontwikkelde ten opzichte van de periode voor Corona. Gezien het feit dat de maatregelen voortduren wordt momenteel gekeken naar aanpassingen in het dashboard zodat meer inzicht in de trends gegeven kan worden.

In dit hoofdstuk staat de impact van Corona op de gemeentelijke uitvoering, ondersteuning door zorgaanbieders en de activiteiten van subsidiepartners.

We zien een toename van het aantal aanvragen levensonderhoud (participatie)

Er is sprake van een duidelijk waarneembare toename van aanvragen levensonderhoud in de periode maart tot en met augustus 2020. Het verwachte totaal aantal aanvragen op jaarbasis zal uitkomen als het hoogste aantal sinds 2016. Dat zijn gemiddeld 8 aanvragen per week. Er bestaat een sterk vermoeden van een relatie tussen de coronamaatregelen en het aantal aanvragen, maar een direct oorzakelijk verband (causaliteit) kan niet uit de cijfers worden gehaald.

Na ingaan van de coronamaatregelen in maart daalde het aantal aanvragen WMO aanzienlijk

Het aantal aanvragen WMO is de eerste 6 weken na het ingaan van de coronamaatregelen in maart met ongeveer 50% gedaald. Intern is besloten werkzaamheden naar voren te halen, dit betreft een administratieve handeling. Op basis van het verloop van aanvragen in de periode daarna, lijkt er geen sprake te zijn van aanvragen waarmee inwoners hebben gewacht door Corona. We zien wel dat na aanscherping van de maatregelen in oktober de hoeveelheid aanvragen weer iets afgenomen is.

Huishoudelijke hulp loopt zo veel als mogelijk door (WMO)

Huishoudelijke hulp is zoveel als mogelijk doorgegaan binnen de richtlijnen en mogelijkheden (80%). Er waren ook cliënten die liever geen andere mensen wilden ontvangen gezien hun kwetsbaarheid. Het blijkt dat hun kinderen voor die periode de zorg overgenomen hebben². In sommige gevallen is er een vervangende dienstverlening ontstaan zoals het doen van boodschappen of een klusje buitenshuis.

² Dit verklaart mogelijk (deels) de afnamen van aanvragen WMO zoals hierboven geschetst.

De dagactiviteiten worden weer volledig uitgevoerd

De dagactiviteiten waren in de eerste golf niet meer mogelijk. Met in achtneming van de maatregelen worden de dagactiviteiten inmiddels weer volledig uitgevoerd.

Tot op heden geen signalen dat extra of andere inzet jeugdhulp nodig is

De coronamaatregelen hebben geen zichtbare invloed op werkvoorraad gehad. Qua uitgaven zien we geen wijzingen ten opzichte van de trend. Ook het aantal cliënten en voorzieningen is niet gestegen. In de JGGZ is in maart eerst heel veel ingezet op beeldbellen. Daar waar mogelijk wordt dit nog steeds gedaan, maar het face tot face contact wordt toch als prettiger ervaren. Inmiddels hebben aanbieders maatregelen getroffen om dit volgens de geldende richtlijnen te laten plaatsvinden. Dit geldt ook voor de ondersteuning/behandeling.

De dienstverlening en activiteiten die worden uitgevoerd op basis van een subsidie zijn zoveel als mogelijk doorgegaan.

Fysiek als het moet en digitaal als het kan. Zowel de inwoners als de medewerkers hebben zich gehouden aan de Corona richtlijnen van het rijk. In de eerste periode was er extra druk op mantelzorgers. Dit kwam ook omdat inwoners toen geen gebruik konden maken van dagactiviteiten.

Er is veel afstemming met zorgaanbieders geweest over de maatregelen

We hebben contact gehad met aanbieders over het toepassen van de richtlijnen. Voor de fysieke producten (bijv. hulpmiddelen) hebben de aanbieders hun werkwijze zo aangepast dat dit gewoon door kan gaan. Bij reparaties en onderhoud wordt het middel (voor zover dat kan) buiten gezet waarna de monteur deze in zijn bus onder handen neemt. Verder wordt de 1,5 meter in acht genomen.

Ongeveer 20% van de zorgaanbieders heeft gebruik gemaakt van de compensatieregeling

Tot 31 oktober konden zorgaanbieders aangeven of en voor welk bedrag zij aanspraak wilden maken op de compensatieregeling voor zorgaanbieders. Ongeveer 20% van de gecontracteerde aanbieders heeft hier gebruik van gemaakt. Totaal gaat een nu om een bedrag van ± €338.000. Het Rijk compenseert daarvan € 178.000. Extra kosten voor de gemeente worden vooralsnog geschat op € 160.000.

6. Onderwijs, sport en cultuur

De lockdown van maart – mei was voor veel partijen in het onderwijs een grote uitdaging.

De scholen, peuteropvang en voorschoolse educatie zijn tijdelijk gesloten geweest. Het onderwijs heeft zo veel en zo snel als mogelijk een digitale aanpak ontwikkeld. Ook het Leerlingenvervoer is in die periode stopgezet en is weer opgestart toen de scholen weer open zijn gegaan in juni.

Er zijn veel initiatieven om leerlingen goed te bereiken en een goed onderwijsaanbod te geven

De online lesprogramma's worden steeds beter op de leerlingen afgestemd. De samenwerking is uitstekend en de relatie onderwijs en gemeente is versterkt. Op basis van maatwerk is voor sommige leerlingen opvang geregeld om de draaglast van het gezin te verkleinen. De kosten voor deze opvang zijn door de gemeente betaald. Leerlingen hebben geen eindexamen gedaan maar hebben op basis van de resultaten van de toetsen een diploma ontvangen. Ook de overgang naar een klas hoger is soepel verlopen.

Het digitale onderwijs vraagt veel (meer) zelfstandigheid van jongeren

Jongeren in het voortgezet onderwijs en in het MBO volgden online lessen en moesten schoolwerk volgens een weekplanning maken. Dat was voor veel jongeren een enorme overgang en soms ook erg moeilijk. Ook zijn tijdens deze periode veel studenten hun stageplaats kwijtgeraakt of mochten ze niet hun stage uren maken. Hoewel er in deze situatie geen sprake is van verzuim, zijn de leerplichtambtenaren in een aantal gevallen wel betrokken bij situaties waarin leerlingen niet online verschenen en de school geen contact met de leerling of ouder(s) kon krijgen. Waar nodig is maatwerk geleverd zoals leerlingen plaatsen in een opvangklas of voorziening

Doorbetaling van peuteropvang, voorschoolse educatie en Leerlingenvervoer

De gemeentelijke subsidie is doorbetaald. Ouders die niet in aanmerking komen voor de gemeentelijke subsidie en zelf de opvang betalen zijn voor deze periode gecompenseerd door het Rijk. Ook is de leerlingenvervoerder tijdens de periode maart – juni voorlopig 80% doorbetaald.

Onderzocht wordt in hoeverre het taxibedrijf gebruik heeft kunnen maken van de landelijke regelingen. Als dit het geval is zal een deel van de gemeentelijke bijdrage teruggevorderd worden.

De wisselende maatregelen op gebied van sport zorgde voor meerdere uitdagingen

Bij de start van de crisis moesten alle sportaccommodaties sluiten. Om verenigingen in deze lastige tijd te ondersteunen zijn er lokale en landelijke steunmaatregelen opgesteld. De verenigingen werden hierover actief geïnformeerd. Bij de versoepelingen, eerst voor de jeugd t/m 18 jaar en daarna ook voor 18+ en binnensport had de gemeente een regierol. Sportaanbieders moesten ons informeren hoe zij hun activiteiten coronaproof houden. In de zomerperiode is er een lokaal protocol opgesteld voor het verantwoord openstellen van binnensportaccommodaties. Er komen veel vragen nu ook de sport weer gedeeltelijk op slot zit.

Het effect van de coronacrisis op de sportverenigingen is nog niet zichtbaar.

Mogelijk neemt de financiële gezonde positie af door gemiste inkomsten en doorlopende lasten. Ook kan de coronacrisis negatief invloed hebben op het ledenaantal. Maar verenigingen zijn creatief en ontwikkelen nieuw, aangepast en online sport- en beweegaanbod. Het Rijk heeft bekend gemaakt financiële middelen vrij te maken voor de sport. Hoe deze nieuwe regelingen er precies uit komen te zien en wat de rol voor de gemeente wordt, is nog onbekend.

Culturele instellingen moesten (tijdelijk) sluiten

De bibliotheek, het muzische centrum, het theater, museum en amateurverenigingen moesten begin maart allemaal sluiten. Na een herstart en verruiming van aantallen bezoekers, moesten deze organisaties in november weer hun deuren sluiten. Dit heeft grote impact en leidt tot grote zorgen over de culturele organisaties in onze gemeente. Ook voor amateurkunst heeft het vergaande negatieve effecten, mensen kunnen niet meer samenspelen en repeteren.

Tegelijkertijd zien we ook hele mooie alternatieven ontstaan.

De bibliotheek zorgt er voor met de Afhaalbib die iedereen nog steeds boeken kan lezen. Muziekles via een digitale verbinding tussen docent en leerling is misschien niet optimaal maar werkt wel. En van de zomer zagen we dat de buitenactiviteiten van het museum Schokland veel bezoekers heeft getrokken. Ook werd creatief gekeken hoe voorstellingen in het theater toch doorgang kon vinden.

De rijksoverheid herkent de zorgen voor de culturele sector

Zij heeft naast de regelingen waarvan organisaties gebruik kunnen maken als werkgever ook een compensatieregeling voor de gemeenten bekend gemaakt. Deze loopt via het Gemeentefonds en is bedoeld om de lokale culturele infrastructuur in stand te houden. Op basis hiervan heeft de gemeenteraad de helft van het verwachte resultaatverlies van het Cultuurbedrijf gecompenseerd. De andere helft wordt betaald door het Noodfonds Corona van de provincie Flevoland.

De zorg blijft over de effecten van deze crisis op de langere termijn voor de culturele sector.

Verwachting is dat het nog lang zal duren voor culturele instellingen weer als vanouds draaien. Als gemeente zijn we scherp op effecten en gevolgen voor onze professionele en amateur instellingen en zullen we waar nodig is zoveel als mogelijk helpen om onze culturele infrastructuur in stand te houden.

7. ECONOMIE

De intelligente lockdown was het begin van een periode van grote onzekerheid, ook voor het bedrijfsleven in Noordoostpolder. Voor horecabedrijven, winkeliers, mensen met contactberoepen, rijkschoolhouders. Maar ook voor ondernemers die afhankelijk zijn van export en aanvoer van halffabricaten uit het buitenland.

Gelukkig was er snel duidelijkheid over het landelijke economisch steunpakket

We hebben waar mogelijk ondernemers rechtstreeks benaderd. Er is aanvullend gecommuniceerd via onze website onder de noemer "Ondernemen en Corona" en via sociale media en Bedrijven Voor Noordoostpolder (BVN) en Stichting Centrum Management (SCM). Met de uitbreiding/afschaling van maatregelen en over de steunmaatregelen is steeds ingezet op algemene informatie via de website en BVN/SCME en gerichte benadering waar nodig.

730 ondernemers ontvangen een Tegemoetkoming Onkosten Zelfstandig Ondernemers (TOZO)

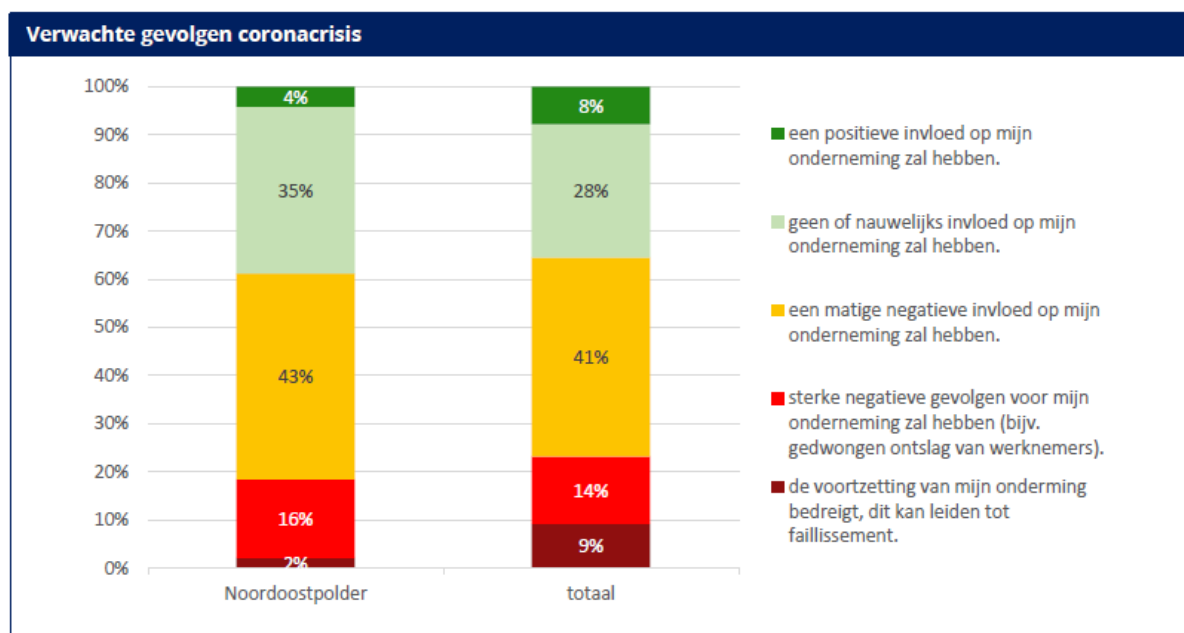
Het Zelfstandigenloket Flevoland heeft in enkele maanden 730 zelfstandig ondernemers uit Noordoostpolder geholpen met een tegemoetkoming voor de kosten van levensonderhoud en/of een bedrijfskrediet. In totaal betreft ruim € 3 miljoen aan uitgekeerde ondersteuning.

Nog geen extreme stijgingen in aantal faillissementen en WW-uitkeringen

Het aantal faillissementen stijgt nog niet, waarschijnlijk door het uitgebreide steunpakket. Rabobank Noordoostpolder – Urk verwacht wel een stijging in het aantal faillissementen in het vierde kwartaal van 2020. Het aantal mensen met een WW-uitkering in Noordoostpolder was in augustus 770. In augustus 2018 en 2019 waren dat er respectievelijk 750 en 700. Na een bepaalde tijd stromen mensen vanuit de WW naar de Bijstand. Dat effect wordt langzamerhand zichtbaar. In augustus telde de gemeente 864 actieve dossiers. Ter vergelijking: in januari 2020 waren er 842 dossiers.

Ondernemerspeilingen geven inzicht in verwachtingen van lokale ondernemers

In de meest recente ondernemerspeiling, die augustus/september ook in Flevoland is gehouden is ondernemers gevraagd naar hun verwachtingen. 18% van de ondernemers in Noordoostpolder verwacht sterk negatieve gevolgen voor hun onderneming. Maar een groot deel van de ondernemers verwacht matige of zelfs geen negatieve invloed.

Zaken die ontbreken in de hulpmaatregelen:

- *“Het zijn algemene maatregelen met weinig oog voor de specifieke gevallen en situaties.”*
- *“Een aantal klanten van ons heeft het zeer zwaar en met name in de culturele hoek. Artiesten, musici e.d., daar moeten extra steunmaatregelen voorkomen.”*
- *“Ik mis de maatregelen voor de ondernemers die er misschien over een jaar pas last van hebben.”*
- *“Men mag van mij harder controleren of bedrijven de steun terecht hebben gehad.”*
- *“Hulp aan kleine zelfstandigen die kantoor aan huis hebben en waarvan de partner een klein inkomen heeft krijgen geen steun van de overheid.”*

In de loop van 2021 zal blijken hoeveel ondernemers deze coronaperiode overleven, en wat het effect is op de arbeidsmarkt. Begin 2021 wordt een overzicht gemaakt van het gebruik van de steunmaatregelen door ondernemers in Noordoostpolder

8. Openbare orde, veiligheid en handhaving

De grootste en langdurende crisis vraagt om coördinatie en afstemming extern en intern

Met het uitbreken van de Coronacrisis is er op het gebied van openbare orde en veiligheid opgeschaald naar GRIP 4³. Voor de coördinatie van de coronacrisis op lokaal niveau en met de Veiligheidsregio is in maart een crisisorganisatie ingericht naast de bestaande werkorganisatie van de gemeente Noordoostpolder. Een kernteam houdt het overzicht op alle corona gerelateerde zaken en zorgt voor bestuurlijke afstemming en besluitvorming. Er zijn werkgroepen geformeerd die concrete invulling geven aan maatregelen, uitzoeken wat de gevolgen van de maatregelen zijn voor de samenleving of ondernemers, in gesprek gaan met initiatiefnemers over wat nog wel kan en wat niet mogelijk is onder de geldende noodverordeningen.

De maatregelen van het kabinet zorgden ook voor een handhavingsvraagstuk.

De formatie van onze Boa's is uitgebreid met 2 fte. Er is in deze crisis meer inzet in de avonden en de weekenden nodig. De Boa's worden voornamelijk ingezet voor de controles op naleving van de noodverordening. Er wordt telkens beoordeeld waar en wanneer controles nodig zijn op basis van weersvoorspellingen en signalen. Tijdens warme zomerdagen is bijvoorbeeld meer gecontroleerd bij de Wellerwaard. Over het algemeen is het beeld positief in Noordoostpolder. De Boa's zijn zichtbaar in de openbare ruimte en kunnen corona gerelateerde vragen beantwoorden en mensen tips geven. Er wordt hard gewerkt om alles samen te vatten in een handhavingskader.

9. Dienstverlening

Onze dienstverlening moest digitaal en op afspraak

Eind maart is besloten om in het KCC uitsluitend op afspraak te gaan werken. Alle afspraken moesten telefonisch gemaakt worden. Door uitvragen kon de urgentie worden vastgesteld. Waar mogelijk werd verwezen naar ons digitaal loket en beoordeeld of uitstel een optie was. Alles was gericht op het beperken van bezoek aan het gemeentehuis. Ook de dienstverlening van ons gebiedsregisseurs, mediators ging digitaal. Behalve daar waar de inschatting is dat de vraagstukken niet digitaal afgehandeld konden worden. Na uitstel in de beginperiode is vanaf mei gekozen om dit soort overleggen fysiek te laten plaatsvinden op het gemeentehuis.

De vraag naar reisdocumenten stortte in eerste instantie volledig in

Doordat reizen naar andere landen werd afgeraden. Na de versoepeling in mei ontstond een heftige piek in de dienstverlening door de vraag naar reisdocumenten.

Er zijn maatregelen getroffen voor de dienstverlening die fysiek door moest gaan

Er zijn spatschermen bij de balies geplaatst en er is een looproute in de centrale hal aangebracht. Dit om onze medewerkers aan de balie voldoende te beschermen. We hebben tijdelijk een gastvrouw ingezet, die een sleutelrol had in de centrale hal bij het begeleiden van bezoekers naar de juiste plek. Bij het inzetten van de tweede corona-golf is besloten om de KCC-ploeg in tweeën te splitsen, om de continuïteit van de dienstverlening te waarborgen in het geval dat een collega besmet raakt met Corona. Door de inzet en flexibiliteit van de medewerkers is dit gelukkig gelukt.

We monitoren tal van data

Op basis van deze monitoring passen we de dienstverlening zo goed mogelijk op aan. We hebben veel geleerd van de afgelopen maanden. Deze kennis kunnen we prima benutten als we nadenken over de dienstverlening van de toekomst.

10. Bedrijfsvoering ambtelijke organisatie

Van de een op de andere dag ging een groot deel van onze medewerkers thuiswerken

Die overgang is goed en snel verlopen. Onder andere doordat de meeste medewerkers al gefaciliteerd waren om op afstand te werken. Het management heeft beoordeeld welke medewerkers hun werkzaamheden niet vanuit huis konden doen. Waar nodig zijn werkroosters gemaakt zodat het aantal medewerkers op kantoor beperkt bleef. Ook op de gemeentewerf zijn rooster gemaakt en is medewerkers gevraagd om vanuit huis naar eventuele werklocaties in de polder te gaan.

³ GRIP 4: Opschaling vindt plaats op basis van de ernst en omvang van een gebeurtenis. Bij GRIP-4. gaat het om situaties waarin de ramp of crisis de grenzen van een gemeente overstijgt. In een dergelijke situatie, zo is in de wet bepaald, krijgt de voorzitter van de veiligheidsregio de leiding en wordt er een regionaal beleidsteam (RBT) gevormd. Voor de regio Flevoland is dit burgemeester Weerwind van Almere.

Digitaal vergaderen kreeg een enorme boost

Voor het digitaal vergaderen met collega's en externen is een abonnement op een vergadertool afgesloten. Er is daarnaast (versneld) een reserveringsapp voor beschikbare werkplekken geïntroduceerd, waardoor medewerkers vanuit huis een werkplek kunnen reserveren voor een bepaalde dag.

Onze medewerkers hebben zich flexibel en wendbaar getoond

Ze hebben zich aangepast aan de nieuwe werkelijkheid en zijn gemotiveerd om hun werkzaamheden zo veel als mogelijk door te laten gaan. Een hele opgave, zeker wanneer we kijken naar de beginperiode waarin veel medewerkers hun kinderen thuis hadden en ook voor onderwijs moesten zorgen. Vacatures zijn uitgezet en gesprekken hebben tijdens de intelligente lockdown digitaal plaatsgevonden. Na de eerste versoepeling is gekozen om in ieder geval de eerste gesprekken fysiek te doen.

De maand van de Omgevingswet is afgebroken, maar snel omgezet naar een digitale variant

De maand van de Omgevingswet met allerlei trainingen en workshops in verband met de invoering van de Omgevingswet liep op het moment dat de coronamaatregelen van kracht werden. Dat moest helaas afgebroken worden. Nog voor de zomervakantie zijn voor de meeste onderdelen alsnog digitale alternatieven aangeboden. Ook andere geplande trainingen en bijeenkomsten zijn veelal omgezet in digitale bijeenkomsten.

Deze meer digitale manier van werken levert voordelen

Er zijn meer mogelijkheden om werk en privé op elkaar af te stemmen en minder reistijd en reisbewegingen. Natuurlijk horen we ook dat medewerkers het continue thuiswerken niet altijd meer prettig vinden. Meest genoemde nadeel is wel dat de informele momenten zijn verdwenen. Hierdoor is er minder contact en ontmoeting tussen collega's onderling en met leidinggevenden. Er is soms sprake van hogere mentale belasting en mensen kunnen zich meer geïsoleerd voelen. Medewerkers zitten de hele dag op hun thuiswerkplek en er is sprake van vervaging van de grens tussen werk- en privé.

Veel kan dus digitaal, maar niet alles

Er kwam langzamerhand meer vraag naar 'ontmoeting' op het gemeentehuis. Even een dagje daar werken. Nadat de maatregelen versoepeld waren, is hier op ingespeeld. De kantooromgeving is aangepast naar een 1,5 meter omgeving en medewerkers mochten weer wat meer op kantoor werken en vergaderen. Er was ruimte om nieuwe medewerkers deels ook op kantoor in te werken. Er is daarnaast gestimuleerd om met collega's een buitenactiviteit (op gepaste afstand) te organiseren.

Er is geen sprake van toenemend ziekteverzuim en er is oog voor Arbo-omstandigheden

Het gemiddelde ziekteverzuim is tot en met oktober 4,1%. Dat is vergelijkbaar met voorgaande jaren. Punt van aandacht is het voldoen aan de Arbowetgeving bij het thuiswerken. Om de thuiswerkplekken Arbo-proof in te richten zijn er aanvullende activiteiten opgestart en maatregelen doorgevoerd:

- Er is aandacht gevraagd voor de Arbo-situatie bij medewerkers thuis (instructies).
- Waar direct nodig zijn eerst Arbo-middelen aan medewerkers uitgeleend (deze waren immers aanwezig op kantoor).
- Vanwege de verwachte langere duur is vervolgens een regeling thuiswerkvergoeding opgesteld en vastgesteld. Deze maakt het voor medewerkers mogelijk om hun thuiswerkplek Arbo-proof in te richten.
- Er zijn digitale trainingen aangeboden gericht op het Arbo-proof werken en bijvoorbeeld trainingen over een gezonde werk-privé-balans.
- In april de standaard reiskostenvergoeding gestopt. Medewerkers declareren alleen reiskosten woon-werk wanneer zij daadwerkelijk op kantoor aanwezig zijn.

De lange periode van thuiswerken begint moeilijker te worden

Helaas zijn sinds oktober de maatregelen weer verscherpt, waardoor we qua thuiswerken bijna terug zijn gegaan naar het niveau van maart. Directie en management hebben en houden oog voor medewerkers die het weer (volledig) thuiswerken om verschillende redenen niet vol kunnen houden. Waar nodig is voor hen geregeld dat ze een of meerdere dagen naar kantoor konden. Concreet betekent dit dat voor de dienstverlening naar onze inwoners en de interne dienstverlening gemiddeld

nu tussen de 60 en 80 medewerkers op het gemeentehuis werken. We zijn op dit moment voldoende in staat om een langere periode het thuiswerken te kunnen continueren. En er wordt nagedacht over de ervaringen die we nu opgedaan hebben en wat dit betekent voor de manier van werken na corona.

Een groot aantal medewerkers zet zich op de een of andere manier in voor de crisisorganisatie

Er zijn diverse werkgroepen waarin Coronamaatregelen en -vragen worden uitgewerkt. Daarnaast is veel inzet nodig geweest op gebied van communicatie, vergunningen en handhaving en om zaken binnen het sociaal domein goed te regelen⁴. Totaal betreft dit tot 1 november 2020 betreft dit zeker 6.000 uur.

Sommige taken, beleidsontwikkeling of projecten lopen vertraging op

We willen graag inwoners en ondernemers betrekken bij besluitvorming. Bijvoorbeeld door het organiseren van informatiebijeenkomsten en/of een inspraakavond. Voor de fysieke leefomgeving speelt dit bij de ontwikkeling van Gemeentelijke verkeers- en vervoersplan, het project duurzaamheid en het Deltaplan ruimtelijke adaptatie, Omgevingswet en de visie buitenwegen. Voor het sociaal domein gaat de participatie bij de ontwikkeling van het beleidsplan sociaal domein, het deelplan Participatie en het deelplan WMO.

11. Financiën

In de najaarsrapportage en decemberrapportage is inzicht gegeven in de totale kosten

Voor de gevolgen van Corona op het gemeentelijke huishoudboekje verwijzen we u naar de najaarsrapportage 2020 en de begroting 2021. In de najaarsrapportage zijn de financiële gevolgen van de coronamaatregelen in kaart gebracht voor de periode t/m juli 2020. Er is ook een vooruitblik gegeven op de periode tot en met december 2020. Via de decemberrapportage wordt waar van toepassing een update gegeven over de schatting van de extra lasten.

Veel extra kosten maar we verwachten dat dit grotendeels gecompenseerd zal worden

De extra kosten (najaarsrapportage plus decemberrapportage) komen nu totaal op € 1.549.130. De compensatie van het Rijk is vooralsnog € 1.508.000. De gepresenteerde tussenstand is een momentopname en het verdere verloop van de begrotingsuitvoering is mede afhankelijk van alle maatregelen, veranderingen en onzekerheden die de coronacrisis dit jaar nog met zich meebrengt. Het is nog onvoldoende duidelijk welk effect dit heeft op onze gemeentefinanciën.

12. De gevolgen op de middellange en lange termijn

We hebben via deze memo een globaal beeld geschetst van de impact van Corona op onze samenleving en de gemeentelijke organisatie over de periode van maart tot november 2020. Het einde is nog niet in zicht en veel is nog onzeker. De belangrijkste onzekere factor voor mogelijke gevolgen op de middellange- en lange termijn is het verdere verloop van de pandemie en welke maatregelen nog nodig zijn voor welke duur. In het eerste kwartaal 2021 zal beoordeeld worden of en hoe we meer inzicht kunnen geven⁵ in de langere termijn gevolgen.

---

⁴ Zoals in voorgaande paragrafen geschetst

⁵ Gebruikmakend van discussienota's en scenario's zoals nu worden opgesteld.